A.E. Talaia CCC20111106_59

Secció de Cultura A. E. TALAIA

59a Sortida CONEGUEM CATALUNYA
6 de novembre de 2011

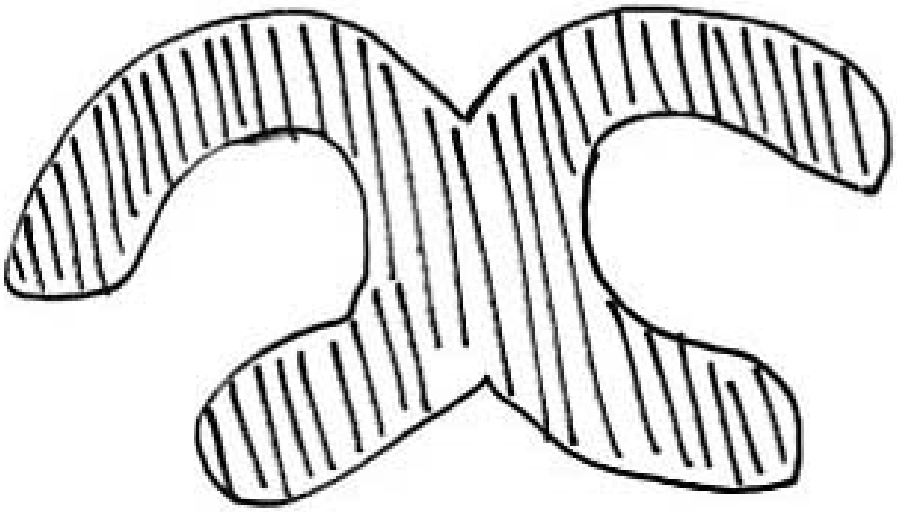

Via romana del
CAPSACOSTA

Garrotxa-Ripollès

Agrupació Excursionista Talaia
Vilanova i la Geltrú

59a SORTIDA "CONEGUEM CATALUNYA"
Via romana del Capsacosta
La Garrotxa / El Ripollès

Sortida de la plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h
Ripoll. Esmorzar. Sortida cap al **pas dels Traginers**.	9 h 30 min 10 h
Pas dels Traginers. Inici de l'excursió.	10 h 45 min
Sant Pau Vell. Final de l'excursió	13 h 30 min
Sant Pau de Segúries. Dinar Restaurant Can Pinós Av. del Mariner núm 6	14 h
Sortida cap a Vilanova i la Geltrú.	16 h 30 min
Vilanova i la Geltrú	19 h 30 min

Vilanova i la Geltrú, 6 de novembre de 2011

PRÒLEG

Tot sabem com eren d'importants en el món romà les comunicacions. Moltes d'aquestes infraestructures encara avui continuen en funcionament a moltes ciutats i indrets d'Europa, d'Àsia i de l'Àfrica. Els romans sabien molt bé que, per conservar el seu Imperi era indispensable mantenir-lo ben comunicat; d'aquesta manera, una de les primeres tasques va ser la construcció de carreteres en cada territori, amb un traçat ben calculat perquè s'adeqüés al terreny i per aconseguir l'itinerari més curt fins el punt que els enginyers actuals constantment fan passar les grans realitzacions contemporànies pels mateixos llocs on hi va haver un dia les romanes.

Les obres públiques i, és clar, les vies es feien perquè persistissin en el temps i perquè oferissin un servei eficaç amb una aplicació sistemàtica del dur, sòlid i econòmic formigó ***(opus caementicium)***. Per construir una via, en el cas que no es tractés de roca natural, perquè aleshores es retallava, es començava per fer dos reguerons; s'excavava entre ells fins a trobar terreny ferm i, després, aquest espai es reomplia, amb un gruix que oscil·lava entre el metre i metre i mig, d'una sèrie de capes: la primera, anomenada ***statumen***, era una filera de pedres planes unides amb argila o morter; la segona era el ***rudus***, una capa de formigó amb còdols; la tercera, el ***nucleus,*** consistia en un formigó més fi, i, finalment venia el cobriment damunt del qual se circulava (***summum dorsum***) i que podia ser, o bé de grava o bé de lloses planes amb una lleugera corba per tal d'eliminar l'aigua. Res no quedava doncs, fora del control dels enginyers romans, que sabien molt bé que havien d'evitar les zones inundables i les valls dels rius, que havien de fer grans obres de suport amb terraplens, viaductes i ponts, i també que un port de muntanya s'havia de pujar en ziga-zaga.

El gran eix a casa nostra va ser el trams corresponent de la via Augusta i la via Domitia. La via Domitia travessava el Rosselló en el seu derrer tram que s'iniciava als Alps i la via Augusta, amb un primer recorregut que baixa des del ***Summum Pyreneum*** (Portús-Panissars) i que creuava l'interior (el Vallès), que es remunta a l'època republicana. A Tarragona (*Tarraco*), la via Augusta continuava el seu recorregut cap al sud, per Tortosa (*Dertosa*), i a més a més en sortia un altre trencall cap a Lleida (*Ilerda*); la via Augusta era, doncs, quelcom més que un itinerari únic, més aviat formava un conjunt de comunicacions principals. Poc abans del canvi d'era, s'hi va afegir un itinerari costaner que, des de Blanes (*Blandae*), comunicava les ciutats litorals, Mataró (*Iluro*), Badalona (*Baetulo*) i Barcelona (*Barcino*) i que s'unia amb la via interior a *Ad Fines*, al Congost del Llobregat, és a dir, Martorell. Cal només que superposem aquesta via principal d'època romana a les autopistes actuals o al traçat de la via del tren per tal d'adonar-nos de l'encert i la precisió dels constructors romans i de fins a quin punt en som deutors i hereus.

ENTORN DEL CAMÍ DEL CAPSACOSTA

El camí del Capsacosta transcorre a través de dos municipis. Una part dins el terme de Sant Pau de Segúries (Ripollès) i l'altra al terme de la vall de Bianya (La Garrotxa).

El terme municipal de Sant Pau de Segúries es troba a la vall del Ter. Els terrenys que estan situats a prop de la vall, on hi ha les terres de conreu, són relativament suaus i planers. Al sector nord-oest s'aixequen els contraforts de la serra Cavallera i al sector meridional, la serra de Capsacosta, que el separa del terme municipal de la vall de Bianya. El terme és de reduïda extensió i es troba situat al límit més oriental de la comarca del Ripollès, en contacte amb la Garrotxa.

La vall de Bianya es troba delimitada, al nord per les serres de Malforat i Capsacosta i pel sud per la serra de Sant Miquel del Mont que separa la vall de la de Riudaura.

La zona és geològicament jove, formada a l'era Terciària, concretament a l'eocè. El traçat discorre en gran part, sobre una alternança de gresos, conglomerats i margues vermelles.

El medi natural pel qual transcorre el recorregut del camí romà del Capsacosta entre la vall de Bianya i Sant Pau de Segúries es situa en la zona de transició entre l'ambient mediterrani, que ve definit per un bosc de fulla perenne on domina l'alzinar, i els ambients medioeuropeus, més humits amb vegetació de fulla caduca on predomina el faig. El coll de Capsacosta fa de límit general entre un tipus de vegetació i l'altre, que s'observa perfectament quan el seguim.

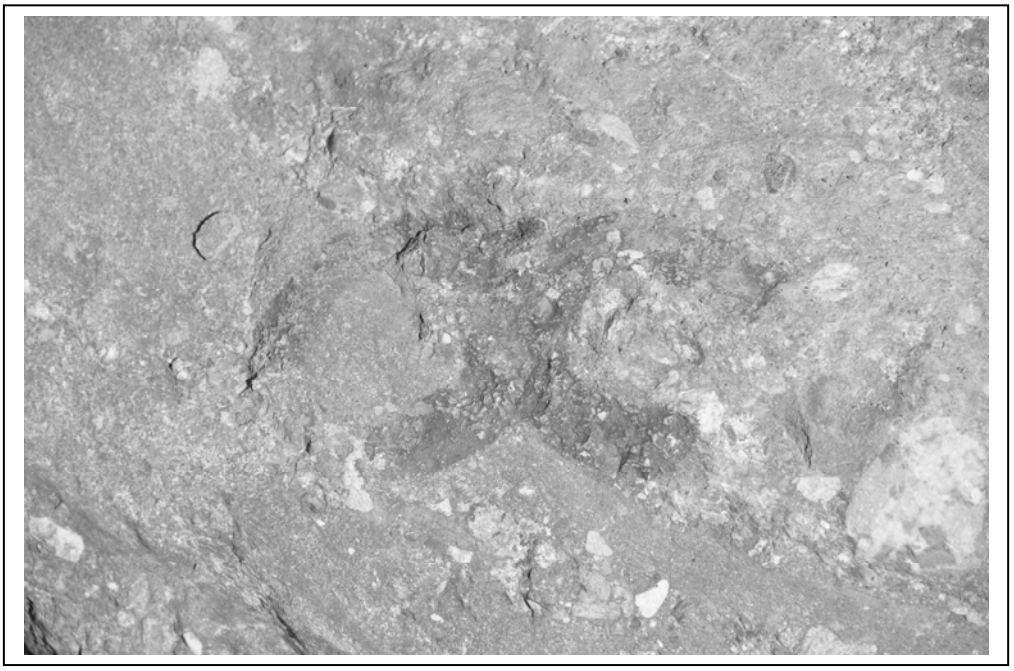

Símbol de la Via romana del Capsacosta

HISTÒRIA

S'han de distingir dos trams ben diferenciats del camí del Capsacosta: l'oriental i l'occidental. El primer anava des de la Via Augusta al seu pas per terres de l'Alt Empordà, separant-se d'aquesta a través de dos trams diferents que s'unien de nou a Esponellà per continuar en línia recta cap a Besalú. El segon tram, l'occidental, discorria des de Besalú i seguia el riu Fluvià travessant part de la Garrotxa fins a Sant Joan les Fonts. Es dirigia, llavors, cap a la vall de Bianya i salvava el coll del Capsacosta fins a Sant Pau de Segúries. Allí es bifurcava, un tram en direcció Ripoll i un altre cap a Camprodon i coll d'Ares. Travessava els Pirineus cap al Vallespir fins el Voló on es tornava a unir amb la Via Augusta.

Als textos clàssics llatins aquesta via no surt esmentada. No serà fins el segle X d.C. que es trobem els primers documents que ens donen notícies de la via i no és fins al segle XII que trobem la primera referència escrita sobre la part occidental d'aquesta. Es troba en l'acta de consagració de l'església de Sant Salvador de Bianya l'any 1170.

La identificació de la via del Capsacosta com un camí romà, data del segle XVII, tot i que són referències només a parts concretes de la via, no existint-ne cap sobre el seu recorregut de dalt baix.

La part occidental de la via del Capsacosta que discorre des del coll d'Ares fins a Besalú, conserva trams discontinus de l'antic traçat. Just al coll d'Ares encara es poden resseguir uns quants metres de l'antiga calçada que després es perden fins a Sant Pau de Segúries. A l'est d'aquesta població, en l'indret de Sant Pau Vell comença el tram més ben conservat de la via del Capsacosta que es dirigeix cap a la vall de Bianya, on les restes conservades de l'antiga via es poden resseguir fins el lloc conegut com el pas dels Traginers. Ha estat doncs en aquesta part de la via entre Sant Pau de Segúries i el pas dels Traginers que des de l'any 1994 fins el 1998 que la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya ha portat a terme diferents intervencions arqueològiques i de restauració que han afavorit la declaració

d’aquest tram com a Bé Cultural d’Interès Nacional en la categoria de Zona Arqueològica.

Al llarg de tot aquest tram, els constructors es veieren obligats a fer unes grans obres d’enginyeria per tal de superar les dificultats que imposava el terreny i la seva topografia. El camí es construí en curts fragments rectes sostinguts per sòlides plataformes i murs de contenció fets en grans blocs de pedra seca de dimensions considerables . Aquestes plataformes són un dels elements constructius més importants de la Via, ja que en alguns punts arriben a tenir 375 metres d’alçada i formen unes corbes molt tancades amb unes pendents que en certs llocs oscil·len entre el 10 i el 20%.

La calçada de la Via està construïda a base de dues filades de carreus quadrats o rectangulars, ben tallats, de mesures variables, que limiten els extrems exteriors, trobant-se en alguns d’ells pilons guarda-rodes de pedra del país. L’espai comprès entre aquestes dues cintes de carreus és empedrat amb blocs de pedra de dimensions més petites que les de les vores i situats al mateix nivell que aquelles. En gran part del seu recorregut l’amplada del camí és regular (de 300 a 555 cm d’amplada màxima), tot i que en alguns punts les successives reformes efectuades al llarg dels anys ha reduït l’amplada original.

El tram del camí on hi ha la Trona

En alguns llocs es pot apreciar la secció en forma d’arc que presenta el paviment, solució adoptada per tal d’evacuar les aigües de la pluja.

Pel que fa a les obres de fàbrica relacionades directament amb aquest tram de Via existeixen: els basaments d’un pont que travessa la riera de Sant Salvador, l’origen del qual sembla ser antic; restes d’un altre possible pont, 600 mestres aigües avall de la mateixa riera; un reservori d’aigua situat al costat del camí, després de travessar la riera de Sant Salvador i una font coneguda com la font de l’Arç, situada en l’encreuament d’una variant de la Via, després de Sant Pau de Segúries; i unes edificacions conegudes com cal Ferrer i els Hostalets de Capsacosta, les quals ha estat objecte d’una excavació arqueològica. Cal Ferrer funcionà en un primer moment com a hostal (documentat al segle XV) i fins el seu abandonament (1930) com a ferreria. Els Hostalets del Capsacosta fou també fins el moment del seu abandonament (1930) un hostal.

Establir en quin moment històric es pot situar la construcció de la Via i les seves contínues reformes és una tasca difícil ja que les troballes arqueològiques ha estat minses i escadusseres aportant molt poca informació cronològica.

En el segle XV, els terratrèmols de l'anomenada sèrie olotina afectaren greument la via del Capsacosta. Això explicaria el perquè es trobem molts fragments d'enllosat esfondrats i malmesos i amb uns desnivells tan pronunciats. Segurament es produïren plegaments del terreny que afectaren completament les estructures viàries.

Després d'aquests terratrèmols, s'hi van realitzar importants reformes, com es fa evident en els documents arqueològics.

D'altra banda al recordar que en el segle XIX, durant la guerra del francès, els exèrcits francesos realitzaren gran obres per arranjar els camins existents, que en aquells moments presentaven un estat de conservació molt lamentables.

El gran problema que presenta la Via és la datació de la primera construcció, és a dir, del nivell estructural original documentat. Tradicionalment s'ha identificat la via del Capsacosta amb una via romana, una de les vies secundàries i subsidiàries de la via Augusta. Segons els estudis realitzats presenta una sèrie de característiques que farien datar-la de l'època romana, degut a que discorre per cotes del terreny elevades, sempre buscant les carenes, presenta un sistema constructiu semblant o igual a vies que tenen amb tota certesa un origen romà i molts dels sues trams presenta un paviment de la calçada empedrat que podria identificar-se com una via de les anomenades ***silice stratae/viae***. La documentació antiga medieval ens informa de la ja existència d'aquest camí, que en aquelles èpoques aprofitaven i usaven encara tot l'entramat viari romà i finalment existeixen dos petits trams de camí que presenten una pavimentació d'empedrat diferent a la resta que si es consideren unes reformes datables d'època medieval i moderna, exigiria haver de donar una datació anterior a la Via que sofrí aquestes modificacions.

Així doncs, es pot concloure que la via del Capsacosta, en el seu origen fou de factura i construcció romana, sense poder afinar la seva datació concreta, Segons Casas i Nolla se li podria atribuir una datació de l'època baix republicana (segle I a.C.).

Durant el període de domini franc i alt medieval, la Via degué estar encara en ús, aprofitant-se estructures d'època romana, com així ho demostren els documents existents.

Per aquesta via que, unia diferents comtats i bisbats, devien de ben segur passar-hi a peu o a cavall, entre d'altres l'abat Oliba, Bernat Tallaferro o el mateix Guifré el Pilós entre molts d'altres pagesos, peregrins, traginers, bandolers, soldats i monjos, homes i dones de totes classes i condicions que par alguna necessitat havien de traslladar-se d'un punt a l'altre del país, de la costa, Besalú i Olot a Molló, Sant Joan de les Abadesses i Ripoll i d'allà cap a

la Cerdanya per la collada de Toses o cap a Vic per la vall del Ter. Podríem dir que va ser la via Transcomtal dels orígens de Catalunya

Al llarg de l'època medieval fins al segle XV, continuà usant-se, sofrint alguna petita reforma i modificació.

Segurament pels terratrèmols dels anys 1427-28, la via es veié afectada i quedà inservible per algun temps a causa dels enderrocs que aquests causaren, però cal suposar que molt aviat fou reparada i es pogué circular-hi.

En època moderna la cia es convertí en el camí ral d'Olot a Camprodon, segurament són d'aquesta època la majoria d'hostals al costat del camí.

En totes les invasions franceses al territori català succeïdes des del segle XVII fins a les del XIX, els exercits francesos hi circulaven, tan en el moment de les invasions com en el de les retirades.

El 1761, s'establiren en tot l'Estat Espanyol les carreres de posta, essent la via del Capsacosta un camí molt important per a comunicar Olot amb Camprodon i Ripoll.

Durant la invasió francesa del segle XIX, la via, fou segurament molt reformada degut a que s'hi realitzaren obres de conservació i manteniments importants.

Un dels objectius de la via del Capsacosta ha estat des de sempre posar en contacte les terres litorals (Empordà) amb les de muntanya amb el que tot això suposa. Ara bé una obra tan acurada no s'explicaria sinó hi hagués uns motius econòmics de fons (comerç agrícola ramader, transhumància, existència de mines a la vessant pirinenca...) o militars.

Amb la construcció el 1926-27 de la nova carretera C-153 d'Olot a Camprodon, la via del Capsacosta deixà d'usar-se com a únic eix de comunicació i s'inicià el seu gradual deteriorament, de manera que es va convertir en un camí exclusivament ramader.

L'erosió natural, el creixement de la vegetació, la conversió en forasteria de gran part del camí i la mà de l'home afectant alguns trams, transformaren totalment la morfologia de la via. No serà fins a l'any 1994 arran de la construcció dels túnels del Capsacosta, que han permès escurçar l'actual trajecte entre la comarca de la Garrotxa i la del Ripollès que l'empresa constructora del nou traçat, Dragados i Construcciones SA, d'acord amb la llei del patrimoni cultural català, ha destinat una part de l'1% que ha d'invertir en accions culturals en l'excavació, la restauració i la consolidació de l'anomenada via del Capsacosta, iniciant-se així un procés de posada en valor d'aquesta via com a jaciment arqueològic únic i de gran importància pel coneixement històric del nostre país.

59a SORTIDA DEL CICLE CONEGUEM CATALUNYA

Via romana del Capsacosta: Des del Pas dels Traginers a Sant Pau de Segúries (La Garrotxa/El Ripollès)

Sembla ser que la via del Capsacosta podria se de construcció romana i tractar-se d'un brancal secundari de la Via Augusta (que unia Cadis amb Roma). Se separava d'aquesta a l'Empordà a través de dos trams diferents que s'unien de nou a Esponellà per continuar en línia recta cap a Besalú. A partir de Besalú i seguint el riu Fluvià travessava part de la Garrotxa fins a Sant Joan les Fonts, i es dirigia, llavors, cap a la Vall de Bianya, travessant ***el coll del Capsacosta fins a Sant Pau de Segúries****. Allí es bifurcava: un tram en direcció Ripoll i un altre cap a Camprodon i coll d'Ares. Travessava aleshores el Vallespir fins al Voló on es tornava a unir amb la Via Augusta.*

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

Sortim des del pas dels Traginers que es troba en un revolt anul·lat de l'antiga carretera on l'autocar podrà parar tranquil·lament. Hi ha indicacions i informació sobre el camí romà del Capsacosta.

3 minuts
Passem un riu a gual.

2 minuts
Arribem a unes cases

2 minuts
Hem trobat un camí asfaltat que en girar cap a la dreta (aniria a parar a la carretera i a un càmping), nosaltres el deixem per continuar tot recte.

Coll de Capsacosta, límit entre la Garrotxa i el Ripollès per la via romana-medieval .

2 minuts
Passem pel costat d'una casa de pagès molt ben arreglada, massa per ser de pagès. Girem a l'esquerra.

2 minuts
Travessem un riuet a gual.

1 minut
Passem a tocar d'una casa de rics amb una súper piscina.

4 minuts
Arribem a un camí carretera que travessarem, continuant per un altre quasi entre camps ben marcat,

27 minuts
Ruïnes dels Hostalets del Capsacosta i Cal Ferrer, instal·lacions que devien tenir molta feina a l'època en que el camí estava en plena activitat. Arribem a la carretera que travessem on hi ha un monòlit informatiu del camí romà.

10 minuts de reagrupament
Aquí s'inicia la part més interessant del camí

Tram del camí en ziga-zagues

20 minuts
Seguint els rastres de l'antic camí tornem a trobar la carretera que travessarem i continuem per unes escales de fusta a l'altre costat i amunt.

10 minuts
Arribem a un camí més ample que continuarem cap a la dreta. A dins del bosc i davant nostre hi havia i encara hi ha restes de **Cal Sargantana**, un antic hostal.

30 minuts
En un revolt veiem una mica enlairada **la Trona**, que en realitat és una pedra que sembla un lloc apropiat perquè un capellà (ara seria un polític) hi fes un sermó. Durant tot el trajecte hem anat trobant informació sobre els elements constructius del camí en uns plafons metàl·lics.

5 minuts
Arribem dalt del **coll del Capsacosta** (984 m), punt culminant de l'excursió d'avui i divisió comarcal entre la Garrotxa i el Ripollès.

10 minuts de reagrupament

A partir d'ara la vegetació canvia totalment, ja que passem de la solana a l'obaga i per tan del domini del pi i l'alzina al domini del faig i altres arbres caducifolis que a la tardor ens regalen els seus colors.

3 minuts
Girem a la dreta deixant un camí

5 minuts
Deixem a l'esquerra el camí de la font de l'Arç.
Aquí es farà una parada de **10 minuts** per si algú vol anar a la font i tornar.

10 minuts
Arribem a un camí asfaltat.

9 minuts
Arribem a la carretera a l'altra banda hi ha Sant Pau Vell i al davant el cementiri de Sant Pau de Segúries. Aquí acaba l'excursió. A partir d'aquí cal anar fins el restaurant Cal Pinós. No cal patir el pobles és petit i fa baixada.

TEMPS TOTAL: 2 hores 46 minuts dels quals 30 minuts són de parada

---

Bibliografia

Busquets, C. & Freixa M. 1995. La intervenció a la via del Capsacosta. Revista de Girona núm. 168.
Fàbregas M. 1995. Memòria de la intervenció arqueològica a la via del Capsacosta – Finca de Can Pere Sastre (Vall de Bianya, La Garrotxa). Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Biblioteca del Patrimoni Cultural.
Mayer, M. dir. 1992. Roma a Catalunya. Generalitat de Catalunya. Institut Català d'Estudis Mediterranis.

Web Oficial de l'ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.
Web Oficial de l'ajuntament de Sant Pau de Segúries.

La preparació d'aquesta 59a sortida ha estat realitzada per membres de la Secció de Cultura de l'AE Talaia de Vilanova i la Geltrú. Octubre del 2011.
Fotografies del dossier: Salvador Butí.

Sant Pau de Segúries (història)

Els orígens del poble es remunten a l'edat mitjana tal i com ho evidencia que entre finals del **segle IX** i primers anys del **segle XI** es troba documentat el topònim Segúries amb diverses variants: Seguriliis (**898**), Segurilias (**904**) o Segurilies (**1054**).

Des de la primera meitat del **segle X** aquesta contrada va estar sota la jurisdicció del monestir de Sant Joan de les Abadesses; l'any **1127**, l'abat Berenguer Arnau obtingué del comte Ramon Berenguer IV permís per establir un mercat setmanal a la població.

Sembla que aquesta patí els efectes del terratrèmols esdevinguts el **1152** i que l'abat Pere Soler (**1203-1217**), n'ordenà la reconstrucció. L'abat que el succeí, Arnau de Cursavell, concedí carta de poblament i franqueses el **1217** als que hi vivien o bé volguessin establir-s'hi, malgrat això, la població no passà mai de 30 o 35 focs, xifra que disminuí a menys de 20 degut a la pesta negra del **segle XIV.**

Durant aquest període, el veïnat de la Ral, adscrit al municipi de Sant Pau, va tenir més importància que aquest per motius administratius. L'explicació és que el rei Jaume I volia fundar una vegueria a Camprodon, però davant la negativa del monestir de Sant Pere de Camprodon a cedir la vila perquè passés a ser de domini reial, el monarca aconseguí, de l'abat de Sant Joan, el pla de Miralles el **1248.** En aquest indret establí un nucli urbà, anomenat la Reial, en què hi situà la vegueria. L'any **1206** la jurisdicció s'estenia per Sant Joan, Sant Pau, el Riberal de Sant Joan, Surroca, Ogassa, Sant Pere Espuig, Santa Llúcia de Puigmal, Sant Salvador de Bianya, Tregurà i Salarsa.

Un altre fet que corrobora la importància de la Ral és que el **1388** s'hi construí una església dedicada a Santa Maria de Gràcia; l'actual data del **1609** quan es va refer la primitiva. La vegueria amb els anys anà perdent competències fins a la seva abolició el **1716**.

L'estancament de la Ral coincidí amb el progressiu creixement urbanístic i demogràfic del nucli de Sant Pau, al **segle XVII** tenia 51 famílies; l'any **1787** hi vivien 379 persones, xifra que el **1860** fou de 486.

L'activitat econòmica predominant era l'agricultura, amb el conreu de cereals, patates, blat de moro i farratges, i la ramaderia amb explotacions de bestiar boví i oví. També s'establiren molins fariners al costat de cursos fluvials. No serà fins a les darreries del **segle XIX** i la primera meitat del **segle XX** quan el sector econòmic es diversificà amb una explotació de fabricació de ciment i dues centrals hidràuliques (El Mariner i Brandia) de producció d'energia elèctrica per mitjà de l'aprofitament de l'aigua del riu Ter. També s'instal·là, entre altres sectors, la fàbrica Llaudet de tintura i acabats de cotó, la fàbrica d'embotits Lapedra i una serradora.

Ha estat durant els **segles XIX-XX** que Sant Pau de Segúries ha modernitzat els seus equipaments per a oferir una qualitat de vida digne als que hi resideixen habitualment i als turistes esporàdics; l'església parroquial, de dissenys innovador (**1971**), l'escola pública "Els Pinets", el centre d'assistència primària, el pavelló poliesportiu, bastit els anys seixanta i que fou dels primers en fer-se a la província, ... transformacions que també han tingut un clar reflex en l'àmbit urbanístic, amb l'expansió del nucli urbà en les proximitats de la carretera que travessa la població, amb l'edificació d'habitatges i naus industrials. Però també hi ha hagut un creixement del teixit associatiu, essent-ne un precedent la Germandat de Sant Pau, creada el **1894**, i actualment el Club Esportiu i Cultural, que té cura de l'organització dels principals actes lúdics de la població entre els que destaca la Caminada Popular per la Via Romana de Capsacosta.

Sant Joan de les Abadesses

Monestir

Va ser fundat al segle IX per Guifré el Pelós i la primera abadessa en fou Emma, una de les seves filles. La comunitat femenina fou expulsada al segle XI per raons poc clares, suposadament per dur una vida poc digne d'una comunitat religiosa. Després d'un segle de crisi s'hi acaba afermant una comunitat de preveres agustinians, amb el suport del comte Berenguer III.

L'actual construcció data del segle XII i la disposició dels absis respon a una influència occitana, amb cinc absis ricament decorats i un ampli conjunt amb deambulatori entorn a l'altar.

El davallament de la creu, al monestir de Sant Joan

Guarda en el seu interior un magnífic grup escultòric del segle XIII conegut com a Santíssim Misteri, obra de transició entre el romànic i el gòtic que representa el davallament de la creu.

També s'hi troben retaules gòtics d'alabastre dedicats a Sant Agustí i Santa Maria la Blanca i el sepulcre del Beat Miró, també d'estil gòtic. Les tres peces són un exemple de la producció de d'important taller d'escultura que va acollir la vila al segle XIV. El claustre gòtic del segle XV substituí l'anterior romànic destruït pel terratrèmol de 1428. Completa el conjunt, la capella barroca dels Dolors, amb una preciosa talla contemporània de la Pietat de l'escultor Josep Viladomat.

La vila vella

A l'edat mitjana era coneguda com a Vila Nova. Creada a principis del segle XIII per iniciativa dels abats Pere de Soler i, posteriorment, Ramon de Blanes als antics camps monàstics del Vinyal. Fou organitzada segons l'esquema de les ciutats romanes: una trama de carrers paral·lels i perpendiculars amb una plaça principal com a centre. Aquest traçat és poc habitual comparat amb d'altres viles medievals.

La Plaça Major era el centre de vida social i d'intercanvi econòmic. D'aquí parteixen els principals carrers de la Vila, alguns dels quals acolliren un bon nombre d'artesans, com el carrer Tints.

Al voltant de tota la Vila Vella trobem les restes de la muralla que protegia a la població, iniciada al segle XII i reforçada en diverses ocasions Arribà a constar de 24 torres i 6 portals d'accés.

El pont vell

El primer pont de la vila sobre el riu Ter data del 1138, era d'estil romànic i amb un sol arc. Fou malmès pel fort terratrèmol que va sacsejar la vila el 1428 i va ser reedificat en estil gòtic, amb una arcada molt esvelta que el converteix en el pont gòtic amb més llum de la península. Durant la retirada republicana al final de la Guerra Civil espanyola va ser dinamitat i el 1976 es va reconstruir amb la gran volta gòtica i les arcades romàniques.